

COME
RES

Advancing Renewable
Energy Communities

IEVADS

Atjaunojamās enerģijas kopienas – cik tuvu mēs esam to ieviešanai un darbībai?

Kopienų enerģijai jau ir nozīmīga vēsture Eiropā un īpaši pēdējos gados tā ir būtiski attīstījusies, veidojot drošu pamatu decentralizētai un elastīgai enerģijas apgādes sistēmai, kurā iedzīvotāji ieņems aizvien lielāku nozīmi. Enerģijas kopienas un kolektīvais pašpatēriņš, kuru nozīme ir uzsvērtā Tīrās enerģijas pakotnē un it īpaši Direktīvā 2018/2001/ES par no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (pārstrādātā redakcija, turpmāk tekstā – AEDII), šobrīd iegūst jaunu attīstības impulsu. Tiesību normas attiecībā uz iedzīvotāju enerģijas kopienām, kas izriet no Direktīvas 2019/944/ES par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ((turpmāk tekstā – ETD) bija jāiekļauj dalībvalstu nacionālajā likumdošanā jau līdz 2020.gada 31.decembrim; savukārt līdz 2021.gada 30.jūnijam ir jāpārņem tiesību normas attiecībā uz atjaunojamās enerģijas kopienām (turpmāk tekstā – AEK), kas izriet no AEDII. Šīs tiesību normas paredz tādu veicinošu satvaru izveidi, kuri ļauj enerģijas kopienām kļūt par aktīviem un nediskriminētiem enerģijas tirgus dalībniekiem. Tomēr abu šo direktīvu pārņemšanas process nav vienkāršs. Dalībvalstīm ir dažādas ambīcijas un pieejas, kas pamatojamas ar daudziem faktoriem, kuri atspoguļo politikas veidotāju, enerģijas tirgu regulatoru, enerģijas piegādātāju un citu tirgus dalībnieku atšķirīgās intereses.

Vairākas valstis, kuras tradicionāli ir bijušas kopienu enerģijas pionieres, šobrīd atpaliek no tām valstīm, kuras, lai gan ir sākušas šos jautājumus risināt vēlāk, savukārt izceļas ar lielāku novatorismu un atjautību enerģijas kopienu veicināšanā. AEDII un ETD pieņemšana parādīja vispārējo konsensu par enerģijas kopienām, tomēr direktīvu normu iekļaušana nacionālajos tiesību aktos, kā arī it īpaši to īstenošana, ir daudz sarežģītāka un atkarīga no daudziem sociāliem un politiskiem, kā arī tehniskiem nosacījumiem. Ņemot to vērā, ir likumsakarīgi, ka nacionālajā līmenī izstrādātie enerģijas kopienu veicinošie satvari būs dažādi. Jāpiebilst, šobrīd vēl nav skaidrs, vai šī dažādība varētu būt šķērslis enerģijas kopienu ātrai attīstībai Eiropas integrētas Enerģētikas savienības ietvarā.

Autori:

Arthur Hinsch, Carsten Rothballer,
Julia Kittel, ICLEI Europe

Pamatojoties uz COME RES projekta

Nodevumu 2.1, ko izstrādājušas Karina Standāla [Karina Standal] un Stīne Ākre [Stine Aakre], CICERO, sadarbībā ar COME RES partneriem.

Elektroenerģijas tirgu regulatori joprojām pauž bažas par to, ka AEK varētu būt iemesls negodīgai izmaksu sadalei un ieviešot decentralizētu, uz enerģijas kopienām balstītu pieeju, varētu tikt pārkāpti noteikumi, kas izriet no esošās tirgus loģikas. Regulatoru viedokļa lēnā maiņa šķiet pārsteidzoša, ņemot vērā AEK sniegtos ieguvumus gan elektroenerģijas apgādes sistēmai, gan sabiedrībai kopumā.

ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS KOPIENAS:

- var palīdzēt vairot atjaunojamo enerģijas resursu (turpmāk tekstā – AER) tehnoloģiju akceptējamību vietējo iedzīvotāju vidū.
- piesaista privāto kapitālu, lai finansētu projektus un panāktu finansiālās un sociālās vērtības saglabāšanu vietējā kopienā.
- sekmē plašāku izvēli patērētājiem un viņu lielāku līdzdalību enerģijas sektora pārkārtošanas procesā.
- veicina AER tehnoloģiju izmantošanu gan pilsētu, gan lauku reģionos.
- veicina vietējo ieinteresēto pušu, jo īpaši pašvaldību, ciešāku līdzdalību.
- palīdz līdzsvarot piedāvājumu un pieprasījumu vietējā mērogā (samazinot slodzi maksimumstundās), tādējādi samazinot tīkla paplašināšanas nepieciešamību.
- veicina viedo tehnoloģiju plašāku izmantošanu, palielinot sistēmas elastību kopumā, un vietējās kopienas pašpietiekamību.

AEK sniegtie ieguvumi ir pašsaprotami, ja Eiropa vēlas sasniegt uz iedzīvotājiem vērstu enerģētikas sektora pārkārtošanu saskaņā ar Eiropas Zaļo kursu un Tīrās enerģijas pakotni. Tomēr dalībvalstu viedokļi par to, vai atbalsts AEK ir vajadzīgs un kādam tam jābūt, ir ļoti atšķirīgi.

Šis politikas pārskats **galvenokārt ir paredzēts politikas veidotājiem, kas iesaistīti direktīvu nosacījumu pārņemšanas un ieviešanas procesā.** Tajā sniegts ieskats par to, kāda ir dalībvalstu pašreizējā situācija un labās prakses piemēri.

Pārskats ir sagatavots brīdī, kad dalībvalstīm vēl ir laiks tiesību normu pārņemšanai un pielāgošanai, pirms iestāties AEDII noteiktais 2021. gada 31.jūnija termiņš. Politikas pārskats vienlaicīgi ir arī **aicinājums Eiropas Komisijai** kritiski pārskatīt dalībvalstu īstenotos direktīvu pārņemšanas procesus, iespējams, parādot vēl kritiskāku pieeju nekā iepriekš, kad tika pārskatīti nacionālie Enerģētikas un klimata plāni 2021-2030.gadam (turpmāk tekstā NEKP2030).

KUR MĒS PAŠLAIK ATRODAMIES?

Attiecīgajās ES direktīvās – AEDII 22. pantā un ETD 16. pantā – ir noteikta virkne prasību, kā būtu jāveicina lielāka iedzīvotāju līdzdalība. Direktīvas nosaka, ka enerģijas kopienas paredz iedzīvotāju, mazo un vidējo uzņēmumu un vietējo iestāžu, tostarp pašvaldību, **atklātu un brīvprātīgu līdzdalību**. Enerģijas kopienām jābalstās uz demokrātijas principiem, dalībniekiem kopīgi īstenojot to darbības uzraudzību un lēmumu pieņemšanu ar galveno mērķi nodrošināt sociālos, vides vai ekonomiskos ieguvumus saviem biedriem un vietējai kopienai. Dalībvalstīm jānovērtē AEK attīstības potenciāls un šķēršļi, ar kuriem tās saskaras, un jāveido AEK veicinošs satvars, lai nodrošinātu, ka enerģijas kopienas var vienlīdzīgi konkurēt ar citiem tirgus dalībniekiem.

COME RES projektā ir veikts **sākotnējais novērtējums par to, kā astoņās ES dalībvalstīs un Norvēģijā noris AEDII to tiesību normu pārņemšana**, kuras attiecas uz AEK. Tika konstatēts, ka starp valstu īstenotajām pieejām ir ievērojamas atšķirības.

Tabulā ir sniegts pārskats par to, kā COME RES konsorcijs valstīs noris vairāku svarīgāko AEK nosacījumu un prasību pārņemšana.

	BE*	DE	ES	IT	LV	NL	PL	PT	NO
Vai tiesību aktos ir noteikta AEK definīcija?									
Vai AEK definīcija atbilst AEDII?									
Vai galapatērētājiem, jo īpaši māsaimniecībām, ir dalības tiesības AEK?									
Vai AEK ir tiesības ražot, patērēt, uzglabāt un pārdot atjaunojamo enerģiju un AEK ietvaros dalīties ar kopienā saražoto atjaunojamo enerģiju?									
Vai valsts vai reģionālās pārvaldes iestādes veic/ir veikušas novērtējumu par esošajiem šķēršļiem AEK attīstībai un AEK attīstības potenciālu?									
Vai valsts nodrošina veicinošu satvaru, kas sekmētu un atvieglotu AEK attīstību?									
Vai valsts, izstrādājot atbalsta shēmas, ņem vērā AEK īpatnības, kas ļautu tām līdzvērtīgi ar citiem tirgus dalībniekiem pretendēt uz atbalstu?									

pārņemšana ir pietiekama
 pārņemšana ir veikta daļēji vai turpinās
 pārņemšana nav veikta vai ir veikta nepietiekami

*Flandrija

Dalībvalstis nav izpildījušas visus AEDII noteiktos kritērijus, vairākās no tām nav nekāda veicinoša satvara. Protams, diskusija par šādiem veicinošiem satvariem ir sarežģīta, un tajā ir jālīdzsvaro daudzu dažādu enerģijas tirgus dalībnieku intereses, regulatoru viedokļi un politiskie uzskati.

Analizēto valstu vidū Itālija ir guvusi vislielākos panākumus, pārņemot un ieviešot AEDII nosacījumus par AEK. Neskatoties uz to, ka Vācija kā kopienu enerģijas celmlauzis ilgu laiku ir bijusi enerģētikas pārkārtošanās ceļvedis, tajā līdz šim ir panākts salīdzinoši neliels progress. **Itālija un Beļģija (Flandrija) ir vienīgās valstis, kur vai nu pilnībā, vai daļēji ir izpildītas visas prasības.** Nīderlandē, Spānijā un Portugālē kopumā ir gūti labi panākumi, bet visās trijās valstīs ir vairāki AEDII nosacījumi, kurus vēl nāksies pārņemt un ieviest. Latvijā AEK definīcija un tiesības un pienākumi ir ietverti Enerģētikas likuma un Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumu projektos, tomēr daudzas detaļas nav konkretizētas. Lai gan Polijā AEK šķēršļu novērtējums ir veikts, uzmanība pārējām prasībām tiek pievērsta tikai daļēji vai netiek pievērsta. Norvēģijā AEDII prasības nav tieši piemērojamas, bet valsts ievērojami atpaliek no tā, kas būtu vajadzīgs.

Lai gan visas deviņas valstis zināmā mērā nodrošina, ka galapatērētāji ir tiesīgi piedalīties AEK, nevienā no šīm valstīm vēl nav pilnībā izstrādāts veicinošs satvars AEK

attīstības sekmēšanai un atvieglošanai, kas atbilstu AEDII uzskaitītajām minimālajām prasībām.¹ Neskatoties uz to, vairākās valstīs enerģijas kopienu attīstību veicinošas iniciatīvas ir izveidotas reģionu līmenī. Tostarp minami iedzīvotāju enerģētikas fondi Vācijas federālajās zemēs Šlēsvīgā-Holšteinā un Tīringenē (izstrādes stadijā) un dialoga un sadarbības tīklu platformas kopienu enerģijai un enerģijas kooperatīviem (Ziemeļreīnā-Vestfālenē).

Nevienā no analizētajām valstīm, izstrādājot atbalsta shēmas, nav pietiekami ņemtas vērā AEK īpatnības. Pašlaik nacionālie regulatori bieži pieprasa enerģijas kopienām ievērot tādas pašas birokrātiskās procedūras un pārvarēt tādas pašas administratīvos šķēršļus kā lielākiem enerģijas tirgus dalībniekiem. Diemžēl šāda pieeja neatspoguļo plašo vienprātību par AEK būtisko vietu Eiropas enerģētikas pārkārtošanā tādā veidā, kas veicinātu sabiedrības akceptu, un tām ir nepieciešams atbilstošs atbalsts.

Pašlaik Spānijā, Itālijā un Portugālē **AEK definīcija** ir nostiprināta valstu tiesību aktos. Beļģijā, Latvijā un Nīderlandē šāda definīcija pašlaik tiek izstrādāta vai pārskatīta. Vācijā, Polijā un Norvēģijā vēl nav AEK juridiskas definīcijas, kas atbilstu ES tiesību aktiem.

¹ AED II padziļināti aplūko, ko nozīmē "atbalstoša sistēma". Pārskatu var atrast [iepriekš minētajā ziņojumā](#).

LABAIS PIEMĒRS:

Spānijā Karaļa dekrēta likuma Nr. 23/2020 4. pantā AEK ir definētas kā juridiskas personas, kas darbojas uz atklātas un brīvprātīgas līdzdalības pamata, ir autonomas un ko faktiski kontrolē partneri vai dalībnieki, kuri atrodas netālu no AEK kā juridiskajai personai piederošiem AER projektiem. Galvenais AEK mērķis ir nevis finansiāli, bet gan vides, ekonomiski vai sociāli guvumi to partneriem vai dalībniekiem (privātpersonām, MVU vai vietējām iestādēm, tostarp pašvaldībām), un/vai vietējām teritorijām, kurās AEK darbojas.

Sagaidāms, ka līdzīgas juridiskās definīcijas turpmākajos mēnešos tiks izveidotas arī citās valstīs.

LABAIS PIEMĒRS:

Portugāles NEKP2030 ir skaidri norādīta enerģijas kopienas nozīme valsts atjaunojamās enerģijas mērķu sasniegšanā. Plānā ir norādīts, ka decentralizētas elektroenerģijas ražošanai no AER un AEK atbalstīšanai ir īpaša nozīme izvirzītā elektroenerģijas ražošanas no saules PV tehnoloģijām mērķa sasniegšanā. Plānā ir uzsvērts, ka enerģijas kopienas palīdz sasniegt nacionālos mērķus patērētāju līdzdalības palielināšanā enerģētikas sektorā un enerģētiskās nabadzības mazināšanā. Minēti arī nodokļu un maksājumu atbrīvojumi, kuri piemērojami AEK (tostarp atbrīvojumi no fiksētajām izmaksām par elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūras izmantošanu).

NEGATĪVS PIEMĒRS:

Vācijas tiesību aktos nav AEK tieša ekvivalenta, kas būtu saskaņā ar AEDII definīciju. Kopš 2017. gada ir definēts "iedzīvotāju enerģētikas uzņēmums", bet to lieto tikai vēja enerģijas saistībā, un nav ekvivalenta, kas būtu attiecināms uz pārējiem AER vai siltumapgādes/dzesēšanas sektoru. Dalībnieku loks, kuri ir tiesīgi veidot enerģijas kopienas, ir plašāks nekā AEDII noteiktajā AEK definīcijā, un Vācijas tiesību aktos nav konkretizētas AEK tiesības un iespējamās darbības, kas minētas AEDII 22. panta 1. un 2. punktā.

VAI TIEK IZVIRZĪTI MĒRĶI?

Lai gan AEDII to nepārprotami nepieprasa, Regulā 2018/1999/ES par enerģētikas savienības un rīcības klimata jomā pārvaldību dalībvalstīm ir pausts mudinājums noteikt papildu trajektorijas un mērķus nacionālajā līmenī. Tas attiecas arī uz AEK specifiskajiem mērķiem. Pašlaik nevienā no NEKP2030 gala redakcijām nav iekļautas skaitliskas trajektorijas vai AEK attīstības mērķi. Itālija ir vienīgā valsts, kura ir netieši norādījusi uz šiem mērķiem. Itālijas NEKP2030 ir uzsvērti valstī veiktie **ieguldījumi enerģijas pārveidošanas sistēmu un enerģijas kopienas attīstībā**, natzīmējot, ka pašlaik notiek pētījums, kas palīdzēs labāk definēt mērķus, kurus iespējams sasniegt, un piemērotākos rīcībpolitikas virzienus. Nīderlandes NEKP2030 ir atsauce uz **2019. gada nacionālās vienošanās par klimata pārmaiņām izvirzīto mērķi** līdz 2030. gadam panākt **50% vietējo īpašnieku** (iedzīvotāju un uzņēmumu) līdzdalību iekšzemes izvietotajos AER projektos. Spānijā un arī Portugālē atzīst enerģijas kopienas nozīmi. Portugāles gadījumā elektroenerģijas sektora attīstības trajektorijas liecina par decentralizētu PV jaudas pieaugumu no 0,5 GW 2020. gadā līdz 2,0 GW 2030. gadā. Polijas NEKP2030 ir ietverts mērķis laikposmā no 2020. līdz 2030. gadam turpināt darbu pie AER mikroiekārtu (jo īpaši aktīvo pašpatērētāju iekārtu) elektroenerģijas ražošanai attīstības un ieviešanas.

Skaidri definētu mērķu un uzdevumu noteikšana nacionālajā un reģionu līmenī var palīdzēt apliecināt **politisko apņemšanos** attīstīt AEK un virzīt veicinošu satvaru izstrādi. Turklāt skaidri noteikti mērķi varētu palīdzēt **uzraudzīt AEK attīstības progresu nākotnē**.²

Reģionu līmenī mērķi attiecībā uz enerģijas kopienām tiek izvirzīti biežāk.

² Petrick et al. 2019 Principles for Prosumer Policy Options. Recommendations to strengthen prosumers and energy communities in NECPS and other EU, national and local policies. www.proseu.eu

LABAIS PIEMĒRS:

Kopš 2020. gada decembra Flandrijas enerģētikas plānā ir noteikts, ka līdz 2030. gadam uz katriem 500 iedzīvotājiem jābūt vienam atjaunojamās enerģijas kooperatīvam vai projektam ar iedzīvotāju līdzdalību. Tas nozīmē 12 tūkstošus papildus projektus ar kopējo uzstādīto jaudu 216 MW. Enerģijas kooperatīvu rīcībā saules, vēja un energoefektivitātes projektiem tiks nodotas sabiedriskās ēkas, īpašumi un infrastruktūra. Izmantojot šo publiskā sektora īpašumu, kooperatīvie projekti uzstādīs, finansēs, uzraudzīs un kontrolēs iekārtas, savukārt pašvaldības pirks zaļo elektroenerģiju; pēc 20 gadiem iekārtas nodos pašvaldību īpašumā.

LABAIS PIEMĒRS:

Baleāru salas ir viens no septiņpadsmit Spānijas autonomajiem apgabaliem (reģioniem). Baleāru salu likuma 10/2019 49. pantā noteikts, ka reģiona publiskā pārvalde sekmēs vietējo līdzdalību atjaunojamās enerģijas iekārtu uzstādīšanā un veicinās iedzīvotāju, vietējo AEK un citu pilsoniskās sabiedrības organizāciju iespējas piedalīties AER projektu attīstīšanā un pārvaldībā. Projektiem, kuru jauda pārsniedz 5 MW, obligāti jāpieņem ieguldījumi no kaimiņos dzīvojošajiem iedzīvotājiem. Baleāru salu reģiona valdība izveidos zemes biržu, kurā zemes īpašnieki varēs piedāvāt zemi AER projektu vajadzībām.

VAI ATBALSTA SHĒMĀS ATJAUNOJAMĀS ENERĢIJAS KOPIENĀM PIEMĒROS “ĪPAŠU REŽĪMU”?

Ar AER projektiem saistīto atbalsta shēmu vidū var būt ļoti liela dažādība. AEDII paredz, ka dalībvalstis, izstrādājot atbalsta shēmas, ņems vērā AEK īpatnības, lai tās varētu pretendēt uz atbalsta saņemšanu līdzvērtīgi ar citiem tirgus dalībniekiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm jāveic virkne pasākumu, piemēram, jāsniedz informācija, jānodrošina tehniskais un finansiālais atbalsts, jāsamazina administratīvās prasības, tostarp jānosaka uz AEK orientēti izsoles kritēriji un izsolēs jāveido īpaši solīšanas logi vai jāparedz iespēja sniegt tiešu atbalstu AEK, ja tās atbilst prasībām par mazajām iekārtām.³

Valstīm, kas pārstāvētas COME RES konsorciā, pašlaik nav īpašu noteikumu, paredzētu AEK, kuri atbilstu šīm prasībām. Šobrīd tikai divos COME RES mērķa reģionos – Limburgā un Rietumflandrijā – tiek gaidīts īpašs regulējums, kurā būs noteiktas AEK priekšrocības un prasības.

Vispārējā tendence dalībvalstīs un Norvēģijā ir kurss uz atlīdzības par saražoto elektroenerģiju noteikšanu ar izsoļu sistēmas starpniecību, kur “zaļo gaismu” saņem tie, kas piedāvā zemāko cenu. Visās attiecīgajās valstīs kādreiz ir bijušas valsts atbalsta shēmas elektroenerģijas ražošanai no AER obligātā iepirkuma tarifa dažādos risinājuma veidos, bet tās ir pakāpeniski atceltas vai tiek atceltas. Izsoļu rīkošana par lielākiem AER projektiem ir šobrīd visiecinātākais risinājums, jo tā radītā tirgus konkurence var pazemināt elektroenerģijas kWh cenu.

Tomēr ir pārliecinoši pierādījumi, ka **piemaksa, kas veidojas tikai izsoļu rezultātā, ir ļoti neizdevīga mazākiem tirgus dalībniekiem**, kā AEK. Lai piedalītos izsoļu shēmās, ir vajadzīga profesionāla ekspertīze, jāreķinās ar augstām darījumu (transakciju) izmaksām un jāuzņemas liels risks. Lielākajā daļā no esošajiem vai plānotajiem regulējuma noteikumiem un atbalsta shēmām AEK netiek ņemtas vērā, šīs shēmas tiek attiecinātas uz mājāsaimniecībām vai elektrību ražojošajiem pašpatērētājiem. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem, mazajiem

VAI TAS IR PIETIEKAMI?

Eiropas Komisija, novērtējot Vācijas NEKP2030, norādīja, ka nacionālais tiesiskais regulējums atbalsta enerģijas kopienu attīstību. Proti, tiesiskais regulējums nodrošina, ka AEK ir atvērtas galapatērētāju dalībai un esošās atbalsta shēmas paredz, ka enerģijas kopienas var tām piekļūt bez diskriminācijas. Tomēr kopienu vēja enerģijas projekti reāli saskaras ar ievērojamām problēmām, neraugoties uz elektroenerģijas cenu noteikšanas privilēģijām, kas tiem (kā iedzīvotāju enerģētikas uzņēmumiem) tiek piešķirtas saskaņā ar izsoles shēmu. Administratīvais slogs ir pārāk liels, lai enerģijas kopienas to varētu uzņemt, un vienlīdzīgas konkurences apstākļi nav vērojami. Pamatojoties uz šādiem apsvērumiem, Vācijas atbalsta shēmu nevar uzskatīt par nediskriminējošu.

un vidējiem uzņēmumiem vai vietējām pašvaldībām, kuri vēlas uzsākt AEK iniciatīvas, ir jāiegulda ievērojams laiks, lai izprastu, kādi noteikumi tiek piemēroti un kur varētu vērsties pēc atbalsta (ja atbalsta shēmas ir pieejamas).

Pašlaik šķiet, ka tiesiskā regulējuma noteiktā atbalsta lielākā daļa balstīsies uz darbībām, kuras jāveic enerģijas tirgū, nevis uz to, kas būs tie konkrētie dalībnieki, kuri šajās darbībās iesaistīsies. Tas nozīmē, ka uz enerģijas kopienu dalībniekiem joprojām attieksies brīvā tirgus konkurences noteikumi.

³ (AEDII, 26. apsvērums)

MĒS VĒL GLUŽI NEESAM CEĻA GALĀ.

Nav šaubu, ka pašreizējie nosacījumi atjaunojamās enerģijas kopienām COME RES valstīs joprojām ir problemātiski. Lai gan ir panākts ievērojams progress, AEK tiesiskais regulējums un attiecīgās atbalsta shēmas lielākoties vēl nav izstrādātas. Pašreizējo atbalsta shēmu mērķis galvenokārt ir veicināt atjaunojamo enerģiju kopumā (ko finansē ar enerģijas tirgus starpniecību), nevis

šīs atbalsta shēmas attiecināt uz AEK. Nevienā no NEKP2030 gala redakcijām pašlaik nav skaitliskas trajektorijas vai mērķu AEK attīstībai. Lai nodrošinātu, ka AEK pilnībā izmanto savu attīstības potenciālu, valstu tiesību aktus joprojām ir **pienācīgi jāpielāgo AEDII nosacījumiem, ir jāizstrādā konkrēti mērķi enerģijas kopienu jomā un jāizveido atbilstošie veicinošie satvari, kā arī atbalsta shēmas.**

Kontakti

✉ info@come-res.eu
 🐦 [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)
 in COME RES project
 🌐 www.come-res.eu

Projekta koordinators

Environmental Policy Research Centre
 Freie Universität Berlin
 Dr. Maria Rosaria Di Nucci

Šis projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas „Apvārsnis 2020” saskaņā ar līgumu Nr. 953040. Visu atbildību par dokumenta saturu uzņemas COME RES projekts. Dokuments neatbilst Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Partneriem

